

Begroting 2018 OSZG

Vastgesteld door Bestuur :	6 december 2017
Goedgekeurd door Raad van Toezicht :	18 december 2017
Definitief vastgesteld:	17 januari 2018

Inhoud

- 1. Inleiding**
- 2. Begroting OSZG 2018**
- 3. Risicoanalyse**
- 4. Begroting per school**
 - 4.1 Stedelijk Gymnasium Haarlem**
 - 4.2 Gymnasium Felisenum**
 - 4.3 Barlaeus Gymnasium**
 - 4.4 Vossius Gymnasium**
 - 4.5 Gymnasium Bernrode**
 - 4.6 Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch**
 - 4.7 OSZG-bureau**

1. Inleiding

De begroting 2018 van de Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) is opgebouwd uit de begrotingen van de zes aangesloten scholen alsmede de begroting van het bestuursbureau. Onder het bestuur van de OSZG vallen de volgende scholen:

Stedelijk Gymnasium	Prinsenhof 3	2011 TR Haarlem
Gymnasium Felisenum	Van Hogendorpstraat 2	1981 EE Velsen-Zuid
Barlaeus Gymnasium	Weteringschans 29-31	1017 RV Amsterdam
Vossius Gymnasium	Messchaertstraat 1	1077 WS Amsterdam
Gymnasium Bernrode	Abdijstraat 36	5473 AG Heeswijk-Dinther
Stedelijk Gymnasium	Mercatorplein 2	5223 LL 's-Hertogenbosch

Het bestuursbureau is sinds 1 november 2013 gevestigd aan de Schipholpoort 2, 2034 MA Haarlem. De kosten van het bestuursbureau zijn versleuteld in de schoolbegrotingen.

Bekostiging 2018 en verder

Voor de bekostigingsbedragen van het Rijk voor personele en materiële lasten is gewerkt met de cijfers die door het Ministerie van OCW in september 2017 zijn vastgesteld. In deze bedragen is onder meer rekening gehouden met de kostenontwikkelingen voortkomend uit de CAO VO 2016/2017. Voor wat betreft de meerjarenverwachtingen baseren wij ons op de “Verwachte financiële mutaties” van de VO-Raad. De laatste publicatie dateert van 1 september 2017.

Aantal leerlingen

Het werkelijk aantal leerlingen per school en de verwachtingen voor de komende jaren zijn als volgt:

	okt-11	okt-12	okt-13	okt-14	okt-15	okt-16	okt-17	okt-18	okt-19	okt-20
Stedelijk Gymnasium Haarlem	818	824	824	833	832	875	869	858	871	868
Gymnasium Felisenum	623	646	650	664	661	642	646	630	624	613
Barlaeus Gymnasium	811	797	810	824	829	825	819	815	831	826
Vossius Gymnasium	754	804	781	802	833	837	826	831	855	836
Gymnasium Bernrode	592	609	655	687	666	658	659	670	647	621
Stedelijk Gymnasium Den Bosch	715	757	776	794	798	815	811	805	800	813
Totaal	4313	4437	4496	4604	4619	4652	4631	4614	4627	4577

De bovenvermelde leerlingaantallen leveren in combinatie met de door OCW vastgestelde bekostigingsbedragen per leerling de te verwachten lumpsumvergoedingen, zoals verwerkt in de Begroting 2018 en het Meerjarenperspectief 2019-2021.

De OSZG-scholen hebben ook vijf zogenaamde VAVO-leerlingen. Voor deze leerlingen ontvangen de scholen een gedeeltelijke bekostiging, die vervolgens wordt overgedragen aan de VAVO-instelling waar de leerlingen onderwijs volgen.

Het leerlingenaantal op de verschillende OSZG-scholen, zo blijkt uit de tabel, zal in de komende jaren min of meer stabiliseren; de vooruitzichten verschillen per school.

Kostenontwikkeling 2018 en verder

Bij het opstellen van de Begroting 2018 is voor wat betreft de kostenkant als volgt gehandeld:

- We berekenen de totale bruto-loonsom (OP) 2018 op basis van op personen terug te voeren overzichten van in te zetten fte en daarmee verbonden loonschalen.
- We gebruiken de brutoloonbedragen van de CAO-VO 2016-2017 en houden geen rekening met mogelijke loonsverhogingen in de nieuwe CAO van de periode na 1 oktober 2017. Indien deze zich voordoen, verwachten wij overigens dekking vanuit de lumpsum personeel.
- Bij het omrekenen van de verwachte totale bruto-loonsom 2018 naar de totale werkgeverslasten 2018 werken we met een “gemiddelde opslagfactor” van 1,53.
- Een aantal scholen heeft bij het berekenen van de personele kosten rekening gehouden met eerder ingezette structurele bezuinigingen.

Bij de extrapolatie van de loonkosten 2018 naar die van volgende jaren hebben we rekening gehouden met een structurele autonome groei van de totale werkgeverslasten door de per 1 augustus van elk kalenderjaar te geven periodieken. Dit doen we op basis van feitelijke gegevens als te verwachten schaalveranderingen op persoonsniveau en ontwikkelingen in de loonschalen van de CAO VO.

Bij de extrapolatie van de materiële kosten 2018 naar die van volgende jaren wordt doorgaans rekening gehouden met een structurele autonome groei van lasten.

Tevens zijn de conform de Meerjarenonderhoudsplannen te verwachten kosten meegenomen in de begroting 2018 en het Meerjarenperspectief 2019-2021.

2. Begroting OSZG 2018

Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
B A T E N			
Personeel	26.202.155	26.433.200	27.060.400
Exploitatie	3.497.396	3.524.800	3.557.400
Lumpsumvergoeding	29.699.551	29.958.000	30.617.800
Overige Rijksbijdragen	2.679.152	2.900.900	2.931.300
Bijdragen samenwerkingsverband	411.545	402.000	503.400
Overige overheidsbijdragen	453.511	391.800	440.500
Contractactiviteiten	2.790	0	0
Uitkering UWV	81.955	120.000	120.000
Vergoeding ZiZo	488.713	480.000	480.000
Ouderbijdragen	393.701	398.000	374.500
Boekenfonds	82.383	76.000	74.000
Schoolreizen/excursies	1.429.974	1.389.800	1.531.100
Verhuur	71.345	79.000	84.000
Detachering	117.682	104.000	182.000
Sponsoring	7.375	19.000	13.000
Kantine/automaten	62.024	61.000	60.000
Overige baten	401.726	209.500	226.100
Overige inkomsten	6.683.876	6.631.000	7.019.900
SOM DER BATEN	36.383.427	36.589.000	37.637.700

Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
LASTEN			
Directie	1.628.037	1.713.200	1.683.800
Onderwijzend personeel	20.861.480	21.215.500	21.560.000
Ondersteunend personeel	3.391.092	3.476.800	3.564.400
Ouderschapsverlof	112.433	142.000	119.000
Personeel bestuursbureau/RvT	229.570	260.000	290.200
Vervangingskosten	570.667	600.000	600.000
Premie ZiZo	484.864	507.800	480.000
Dotatie pers. voorzieningen	193.939	22.500	55.000
Detachering	145.131	104.000	182.000
Incidenteel personeel	175.967	137.000	171.500
Overige personeelskosten	405.439	449.800	418.200
Personele lasten	28.198.205	28.628.600	29.124.100
Afschrijvingen gebouwen	514.523	576.000	525.200
Afschrijvingen inventaris	622.701	695.300	782.400
Huurlasten	230.087	255.000	245.400
Onderhoud	337.656	417.400	406.000
Energie	379.319	375.000	400.100
Schoonmaak	604.269	592.200	606.600
Heffingen	118.209	117.300	119.500
Overige huisvestingslasten	5.314	7.000	7.000
Kosten adm+beheer	914.824	985.700	992.000
Kosten leer-/hulpmiddelen	317.567	313.400	381.500
Kosten inventaris	211.986	230.100	264.100
Kosten projecten	270.379	337.500	484.500
Boekenfonds	858.860	949.500	972.500
Kantine/automaten	98.112	95.200	102.700
Schoolreizen/excursies	1.390.811	1.389.800	1.531.100
Overige kosten	686.054	513.900	564.800
Materieel bestuursbureau	110.090	100.000	106.000
Overige lasten	7.670.761	7.950.300	8.491.400
SOM DER LASTEN	35.868.966	36.578.900	37.615.500
Rentebaten	68.525	60.000	47.500
Resultaat ZiZo	-414	27.800	0
RESULTAAT	582.572	97.900	69.700

Resultaat Begroting 2018

De begroting 2018 van de OSZG sluit met een positief begrotingsresultaat van € 69.700. Vijf scholen sluiten op 0. Eén school, Gymnasium Bernrode, begroot een positief resultaat, dat gebruikt wordt om het eigen vermogen te versterken, het weerstandsvermogen op het gewenste niveau te krijgen én om mogelijke gevolgen van nodige maatregelen op te vangen als gevolg van de geprognosticeerde (demografische) krimp.

Het resultaat van het ZiZo-fonds – het interne vereveningsfonds van de OSZG voor vervangingskosten bij ziekte – betreft het verschil tussen de door de scholen ingelegde premies en uitbetalingen in verband met vervangingskosten. Voor 2018 wordt verwacht dat de ingelegde premies gelijk zullen zijn aan de uit te betalen vergoedingen. Het uiteindelijke werkelijke resultaat 2018 wordt bij het vaststellen van de jaarrekening aan de ZiZo-reserve toegevoegd of daaraan onttrokken.

In de voorliggende begroting zijn de baten en lasten beide als positief bedrag vermeld. Bij de resultaten geeft een positief bedrag een overschot aan, een negatief bedrag een tekort.

Meerjarenperspectief 2019-2021

Het Meerjarenperspectief laat zien dat de OSZG voor wat betreft de financiële situatie op koers zit. De verwachting is dat bij aanhoudend zuinig beleid en bij consequente bekostiging de scholen jaarlijks een sluitende begroting zullen kunnen presenteren.

Voor 2 scholen, Gymnasium Felisenum en Gymnasium Bernrode, betekent dit dat zij de ontwikkelingen in de leerlingenaantallen in relatie tot met name de personeelskosten scherp in de gaten zullen houden; ook zien zij extra uitgaven in de sfeer van pr onder ogen. Overigens hebben deze scholen reeds in 2017 de nodige (eerste) maatregelen genomen.

Naast ontwikkelingen in de leerlingenaantallen kunnen ook kwaliteitseisen in de sfeer van huisvesting en (gewenste) veranderingen in de inhoud van het onderwijs een beperkte druk op de reserves leggen.

3. Risicoanalyse

In het rapport van de commissie Don is een opsomming te vinden van de risico's die een onderwijsinstelling kan lopen.

Een nadere beschouwing van deze risico's vanuit OSZG-perspectief leidt tot het hierna volgende.

A. Leerlingenaantal (daling, concurrentiepositie, PR-strategie)

Dit risico wordt voor gymnasia in het algemeen laag ingeschat. Deze scholen hebben de laatste decennia een grote aantrekkingskracht; het gymnasium is een sterk merk. Van loting kan een negatief effect uitgaan, maar daar is in de aanmeldingen tot nu toe niet veel van te merken. Wel is het zaak om in de zogenaamde krimpgebieden alert te zijn, een sterke PR-functie te ontwikkelen en de reserves op peil te houden/brengen. Bij zowel Gymnasium Felisenum als Gymnasium Bernrode is er dan ook werk aan de winkel, zoals hierboven reeds aangegeven. Het leerlingenaantal van de OSZG zal naar verwachting in de komende jaren stabiliseren op een niveau ruim boven de 4.600 leerlingen.

B. Kwaliteit onderwijs (inspectie-oordeel, vernieuwing, diversiteit)

Dit risico wordt laag ingeschat. De gymnasia hebben een hogere doorstroom van klas 3 naar het eindexamen en ook betere eindexamenresultaten dan de gemiddelde Nederlandse VWO-school. De beoordelingen zijn onveranderd goed. Er is aandacht voor de doorstroom in de onderbouw.

C. Personeel (CAO, leeftijdsopbouw, ziekteverzuim, wachtgeld, WIA, kwaliteit, verloop)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. Een dure cao treft alle scholen in Nederland. Verder is de leeftijdsopbouw van de OSZG-scholen evenwichtig en hebben zij een laag ziekteverzuim en een laag wachtgeldrisico in vergelijking met andere scholen in het voortgezet onderwijs. Het personeelsverloop is klein en de aantrekkelijkheid van de gymnasia voor goede leraren groot. De afspraken over functiemix en entreerecht hebben geleid en zullen blijven leiden tot relatief hoge personele kosten.

D. Organisatie (bestuur en management, planning & control, beleidsplannen, governance, administratieve organisatie en interne controle)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. De OSZG is een "lean & mean" organisatie met relatief weinig overhead en een strakke administratieve organisatie. De planning & controlcyclus krijgt steeds sterker vorm. De governance-afspraken tussen Bestuur en Toezicht en de adviezen van de accountant hebben een grote meerwaarde voor de organisatie. Het toezichtskader is inmiddels op volle sterkte.

E. Huisvesting (onderhoud, vandalisme, renterisico, lage bezettingsgraad)

Dit risico wordt laag tot gemiddeld ingeschat. Alle scholen zitten in nieuwe of gerenoveerde gebouwen of hebben vergenvorderde plannen deze met behulp van gemeente en andere overheden aan te passen. Bij de scholen die verbouwingsplannen hebben, leeft sterk het besef van een goede beheersing van de kosten- ook in het licht van een opwaartse druk op de marktprijzen. De gerenoveerde gebouwen zijn wel onderhoudsintensief. Vandalisme wordt bestreden met een adequate beveiliging. Voor de afdekking van het renterisico is een adequate deposito-structuur uitgewerkt binnen het schatkistbankieren; in het licht van de huidige de rentestand staat dit beleid nu "on hold". De Meerjarenonderhoudsplanung is verder systematisch in kaart gebracht en de scholen hebben de gesignaleerde kosten meegenomen in hun begrotingen/meerjarenperspectieven.

F. Inventaris en apparatuur (ouderdom, prijsstijgingen, achterblijvende bekostiging)

Dit risico wordt laag ingeschat. Een mogelijk achterblijvende bekostiging is een risico van alle VO-scholen. Verder is er een adequaat systeem van activering en zijn er voldoende middelen om prijsstijgingen op te vangen. Er is een groei in de uitgaven voor digitale apparatuur.

G. Politiek bestuurlijke risico's (niet complementaire regelgeving)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. De gymnasia onderscheiden zich hierin niet van andere vo-scholen.

H. Beoordelingsinstrumentarium

Bij de beoordeling – bij gelegenheid van de jaarrekening 2016- van de scores op vermogens- en budgetbeheer voldoen alle belangrijke kengetallen doorgaans aan de daarvoor gestelde VO-normen.

I. Het afdekken van de risico's

De OSZG dekt op 2 manieren risico's af: er wordt snel gereageerd op mogelijke calamiteiten en er zijn voldoende reserves te zijn om eventuele risico's tijdelijk op te vangen.

4.1 Stedelijk Gymnasium Haarlem

Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
<i>aantal leerlingen</i>	832	875	869
B A T E N			
Personeel	4.738.209	4.989.100	5.093.200
Exploitatie	623.756	657.100	662.700
Lumpsumvergoeding	5.361.965	5.646.200	5.755.900
Overige Rijksbijdragen	485.880	516.300	549.000
Bijdrage samenwerkingsverband	121.114	100.000	153.000
Overige overheidsbijdragen	31.299	41.000	56.500
Contractactiviteiten	0	0	0
Uitkering UWV	0	20.000	20.000
Vergoeding ZiZo	91.729	80.000	80.000
Ouderbijdragen	66.235	70.000	72.000
Boekenfonds	20.253	20.000	20.000
Schoolreizen/excursies	349.520	332.000	342.000
Verhuur	35.282	35.000	37.000
Detachering andere instanties	15.097	18.000	0
Sponsoring	0	0	0
Kantine/automaten	1.858	1.000	0
Overige baten	157.377	97.000	88.500
Overige inkomsten	1.375.644	1.330.300	1.418.000
SOM DER BATEN	<u>6.737.609</u>	<u>6.976.500</u>	<u>7.173.900</u>
L A S T E N			
Directie	196.568	215.000	224.000
Onderwijzend personeel	3.892.840	3.950.000	4.116.000
Ondersteunend personeel	788.707	794.000	745.000
Ouderschapsverlof	17.456	25.000	20.000
Personeel Bestuursbureau/RvT	41.454	47.100	54.600
Vervangingskosten	91.729	100.000	100.000
Premie ZiZo	77.948	82.800	80.000
Dotatie personele voorzieningen	10.184	0	15.000
Detachering	14.790	18.000	0
Incidenteel personeel	37.590	15.000	21.000
Overige personeelskosten	73.544	96.000	81.000
Personele lasten	5.242.810	5.342.900	5.456.600
Afschrijvingen gebouwen	175.455	189.000	188.000
Afschrijvingen inventaris	116.851	130.000	149.500
Huurlasten	20.113	30.000	25.000
Onderhoud	54.645	67.000	53.000
Energie	73.701	66.500	71.000
Schoonmaak	122.644	109.500	113.200
Heffingen	33.897	32.000	32.000
Overige huisvestingslasten	0	0	0
Kosten administratie en beheer	151.214	169.200	170.000
Kosten leer-/hulpmiddelen	57.158	65.000	80.900
Kosten inventaris	42.954	44.000	47.000
Kosten projecten	45.635	80.000	115.000
Boekenfonds	183.058	202.000	197.000
Kantine/automaten	16.320	15.000	20.000
Excursies	344.237	332.000	342.000
Overige kosten	115.490	89.500	96.400
Materieel Bestuursbureau/RvT	19.634	17.900	19.800
Overige lasten	1.573.006	1.638.600	1.719.800
SOM DER LASTEN	<u>6.815.816</u>	<u>6.981.500</u>	<u>7.176.400</u>
SALDO FIN.BATEN	<u>7.209</u>	<u>5.000</u>	<u>2.500</u>
RESULTAAT	<u>-70.998</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting op de Begroting 2018 Stedelijk Gymnasium Haarlem

1. Algemeen

De begroting van het Stedelijk voor 2018 bouwt voort op die van 2017. Er blijft (extra) ruimte beschikbaar voor het realiseren van de ambities van het lopende schoolplan. Een aantal daarvan stond ook al in de Kaderbrief. Deze ruimte vindt vooral een vertaling in extra taakuren. Daarnaast zijn er meer middelen voor leerlingbegeleiding, mediatheek en ICT. Meer hierover in de tweede paragraaf. Het leerlingenaantal is nagenoeg gelijk en er hebben ook geen ingrijpende veranderingen plaatsgevonden in het onderwijscurriculum. De onderwijsformatie is dan ook nagenoeg gelijk gebleven. Dat de lasten voor het onderwijzend personeel toch stijgen hangt samen met bevorderingen en reguliere periodieke verhogingen. De jaarrekening 2017 verwachten wij overigens af te sluiten met een klein overschot. De financiële uitgangspositie van de school is goed. Dat we binnen een sluitende begroting 2018 ruimte hebben voor extra uitgaven danken we aan extra middelen uit het samenwerkingsverband en de bijdrage van de stichting Architraaf, waarvoor wij de ouders overigens zeer erkentelijk zijn.

De financiële kengetallen laten zien dat de school goed aan haar verplichtingen kan voldoen, zowel nu als in de komende jaren. De liquiditeit van de school schommelt rond de 1, hetgeen met een norm van 0,5-1,5 zeer acceptabel, doch niet overdreven hoog is. De overige financiële kengetallen blijven allen binnen de daarvoor geldende normen. Het eigen vermogen van de school bestaat overigens voor een substantieel deel uit de boekwaarde van de gebouwen en niet uit liquide middelen; daarom is er in vergelijking met de andere scholen sprake van een hoog weerstandsvermogen en wat lagere liquiditeit.

Binnen de benchmark van de OSZG-scholen valt op dat wij bij het hoogste leerlingenaantal slechts 2,0 FTE directie inzetten. Wij hebben onze dagelijkse organisatie dan ook belegd in wat we op schoolniveau de “staf” noemen; deze bestaat naast uit de schoolleiding uit de twee coördinatoren, het Hoofd Ondersteunde Dienst en het Hoofd Management Ondersteuning. Deze functionarissen zijn ondergebracht binnen de formatie OP en OOP.

2. Onderwijskundige afwegingen en afwegingen op het vlak van leerlingbegeleiding

Ons activiteitenplan 2017-2018, dat onderdeel uitmaakt van het formatieplan waarmee de MR in juli 2017 instemde, formuleert 10 doelen, waarvoor ook extra financiële middelen nodig zijn. Deze zijn zichtbaar gemaakt in de begroting. In deze toelichting benoemen we de doelen waarvoor extra financiering is uitgetrokken. In totaal gaat het voor 2018 om een extra bedrag van 40.000 euro. Deze middelen worden besteed aan een tijdelijke uitbreiding van de formatie of het inhuren van externe expertise/ondersteuning. In een aantal gevallen gaat het ook om materiele investeringen; de post afschrijvingen inventaris is dusdanig verhoogd dat we een extra investeringsruimte hebben van ruim 60.000 euro. De doelen:

- Doel 1: Intensiever contact onderhouden en samenwerken met basisscholen: Plan maken met betrokkenen. Gaat vooral om die basisscholen, die (nog) geen leerlingen leveren. We gaan kijken waar wederzijdse behoeftes liggen.
- Doel 4: Uitbouwen van het curriculum met informatica/computational thinking: Fase 1 ontwerpen. We ontwerpen een programma voor alle leerlingen in de onderbouw (klas 2) en een programma voor leerlingen die meer verdieping zoeken (verbreding of klas 4)
- Doel 5: Ontwikkelen IT-visie: Werkgroep visie IT ontwikkelt onder externe begeleiding een visie en een bijbehorend investeringsplan.

- Doel 6: Verbeteren kwaliteit rapporten/rapportage werkhouding: Verdergaan op de inzet om meer individueel gerichte leerlingfeedback te geven, naar aanleiding van de rapport-besprekingen. Leerlingen krijgen dan systematisch voor elk vak een terugkoppeling.
- Doel 8: Meer differentiatie in de vorm en organisatie van toetsen: Monitoring van nieuw(e) programma/jaarindeling bovenbouw en checken op differentiatie en vormen in toetsen. Systematisch evaluatiegesprekken met leerlingen in klas 4 en 5 organiseren. Deelname aan de pilot Toetsing van de SHZG

Verder handhaven we een groepsgrootte van maximaal 29 leerlingen en houden we ruimte in de bovenbouw voor vakkenwisselingen gedurende het jaar.

Vanuit het samenwerkingsverband krijgen we extra middelen die we in willen zetten voor het opzetten van een interne “huiskamer”: leerlingen die door externe factoren minder goed in staat zijn thuis voor school te werken, worden toch daartoe in de gelegenheid gesteld in een prettige omgeving, waarin ze bovendien kunnen rekenen op begeleiding bij het leren.

3. Inkomsten

De Rijksbekostiging is wat ruimer dan die van 2017 en de school krijgt, zoals eerder aangegeven, extra middelen vanuit het Samenwerkingsverband. Daarnaast krijgt de school nog private inkomsten, voornamelijk van ouders.

De opbouw van de ouderbijdrage wordt verantwoord in de schoolgids en is –uiteraard- vrijwillig. De middelen van de ouders vallen direct ten goede aan de leerlingen en het primair proces. Voor een deel van 2018 werken we nog met een rekeningcourant systeem. Vanaf 2018-2019 zullen we gaan werken met een begroting per leerjaar waarvoor de instemming van de oudergeleding van de MR zal worden gevraagd. Een precieze uitwerking van deze systematiek volgt nog. Naast de reguliere ouderbijdrage krijgt de school ook middelen vanuit de stichting Architraaf. Voor 2018 worden deze extra middelen ingezet voor de verbetering van de ICT.

4. Uitgaven

4.1 Personeel (incl. impact functiemix op begrotingsbeleid) + Vormgeven kwalitatief personeelsbeleid

Zoals eerder aangegeven, blijft de omvang van de formatie gelijk. Dat de kosten van het onderwijzend personeel naar verwachting tegelijk met ruim een ton stijgen, heeft te maken met bevorderingen en regulier periodieke verhogingen. Ons mixgetal komt zo op een waarde van 152, ruim boven de bandbreedte van 129-141. De komende jaren vlakt deze stijging (en daarmee ook de stijging van de lasten) af door veranderingen in de opbouw van het personeelsbestand.

Het scholingsbudget is de laatste jaren gegroeid en wordt effectief gebruikt. Voor 2018 hebben we een budget van 55.000 euro begroot. We nodige zowel secties als individuele werknemers expliciet uit van deze middelen gebruik te maken; we zien inmiddels een stijging van het aantal aanvragen.

De lasten van het OOP dalen enigszins, conform de eerder vastgestelde streefformatie. We herdefiniëren functies en streven naar minder versnippering, waarbij we gebruik maken van natuurlijk verloop.

4.2 Materieel

Aan de materiële kant zijn we voornemens in 2018 wat minder uit te geven aan regulier klein onderhoud. De afgelopen jaren is er veel opgepakt, zijn contracten opnieuw en voordeliger aanbesteed en is een aantal energiebesparende maatregelen uitgevoerd.

4.3 Investerings

Wij zijn in 2018 van plan te investeren in het voorzieningenniveau van de IT.

Wij werken vanuit drie invalshoeken: Kwaliteit, Beheer en Beleving.

De school werkt met Office 365 en we laten een SharePoint omgeving inrichten. We willen het (permanente) beheer hiervan uitbesteden. De school heeft verder behoefte aan goede en stabiele wifi. In dit kader laten we nu metingen uitvoeren en zijn we in gesprek met een externe partij die kan zorgen voor realisatie en beheer.

Daarnaast vervangen we op een aantal werkplekken afgeschreven hardware en richten we voor ons uit leerlingen bestaande mediateam een medialab in.

4.4 Groot onderhoud

We doen in 2018 geen grote investeringen. In 2016 is de volledige buitenzijde van beide panden grondig gerenoveerd. Binnen de panden voeren we regulier onderhoud uit conform het MJOP. We zijn verder van plan om het dak van de Jacobijnestraat zonnepanelen te plaatsen en onderzoeken nu of dit vergunningtechnisch mogelijk is. De betrokken investering kent een terugverdientijd van ongeveer 10 jaar. We doen deze niet alleen vanuit kosten oogpunt, maar ook om bij leerlingen en medewerkers meer bewustzijn voor duurzaamheid te creëren.

Overigens zijn we in afwachting van een besluit van de gemeente over middelen voor een grondige renovatie van de binnenzijde van het gebouw Prinsenhof. Deze renovatie willen we volledig gefinancierd krijgen.

5. Meerjarenperspectief 2019-2021

Het meerjarenperspectief van de school laat een evenwichtig beeld zien. Wij willen ons richten op de realisatie van het lopende schoolplan. Binnen de kaders van de huidige bekostiging en bij het uitblijven van een ingrijpende uitbreiding van de formatie lukt het ons de begroting sluitend te houden. Eventuele extra middelen kunnen worden ingezet voor extra investeringen. Zo hopen wij in deze periode te kunnen starten met de renovatie van Prinsenhof.

6. Analyse, risico's en maatregelen

De school is stabiel waar het gaat om leerlingenaantal, kwaliteit van onderwijs en kwaliteit van het personeel. We zijn hier trots op omdat dit geen vanzelfsprekendheid is en er door iedereen hard voor gewerkt wordt; de betrokkenheid bij de organisatie is groot.

Een (beperkt) intern risico vormt het organisatiemodel. We zijn een platte organisatie; dat heeft voordelen wat betreft kosten en "korte" lijnen, maar is een mogelijk risico voor onze slagvaardigheid en effectiviteit.

Ons voornaamste risico is de huisvesting: onze monumentale locatie met bijbehorende structurele (grote) onderhoudsvraag. De rijksbekostiging is niet toereikend; binnen de begroting zijn de posten “gebouwen” en “onderhoud” relatief fors. Omdat de school actief extra middelen weet aan te trekken gaat dit niet ten koste van het primair proces. De kwaliteit van ons voorzieningenniveau zou echter omhoog kunnen én moeten en de middelen daarvoor zijn binnen de huidige begroting niet beschikbaar. Mogelijk leiden de komende gemeenteraadsverkiezingen tot andere afwegingen waar het gaat om middelen beschikbaar voor het onderwijs. Omdat we voor onze gebouwen afhankelijk zijn van bekostiging vanuit de gemeente spreken we hier over een risico: de school heeft middelen om het onderhoud op peil te houden, maar niet om de kwaliteit van de huisvesting te verbeteren.

4.2 Gymnasium Felisenum

Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
aantal leerlingen	662	642	646
B A T E N			
Personeel	3.809.903	3.714.500	3.834.100
Exploitatie	506.019	492.700	499.600
Lumpsumvergoeding	4.315.922	4.207.200	4.333.700
Overige Rijksbijdragen	384.956	419.500	411.800
Bijdragen samenwerkingsverband	98.998	105.000	105.000
Overige overheidsbijdragen	55.629	12.300	41.800
Contractactiviteiten	0	0	0
Uitkering UWV	39.808	20.000	20.000
Vergoeding ZiZo	72.854	80.000	80.000
Ouderbijdragen	85.870	88.000	69.500
Boekenfonds	13.021	10.000	10.000
Schoolreizen/excursies	221.501	190.700	183.500
Verhuur	0	0	0
Detachering andere instanties	10.351	10.000	87.000
Sponsoring	0	0	0
Kantine/automaten	0	0	0
Overige baten	50.151	21.000	45.000
Overige inkomsten	1.033.139	956.500	1.053.600
SOM DER BATEN	<u>5.349.061</u>	<u>5.163.700</u>	<u>5.387.300</u>
L A S T E N			
Directie	316.976	312.000	215.000
Onderwijzend personeel	3.236.085	3.077.000	3.215.000
Ondersteunend personeel	497.930	499.000	530.000
Ouderschapsverlof	13.171	12.000	14.000
Personeel Bestuursbureau/RvT	33.390	37.800	41.100
Vervangingskosten	112.662	100.000	100.000
Premie ZiZo	74.360	86.800	69.000
Dotatie personele voorzieningen	-19.689	0	5.000
Detachering	10.252	10.000	87.000
Incidenteel personeel	18.200	11.000	11.000
Overige personeelskosten	56.391	50.800	54.000
Personele lasten	4.349.728	4.196.400	4.341.100
Afschrijvingen gebouwen	78.602	88.400	84.200
Afschrijvingen inventaris	74.149	78.700	73.700
Huurlasten	17.075	25.500	20.000
Onderhoud	26.093	31.000	30.000
Energie	28.035	55.500	53.000
Schoonmaak	84.469	85.000	87.000
Heffingen	13.239	14.300	14.500
Overige huisvestingslasten	0	0	0
Kosten administratie en beheer	94.792	91.800	95.000
Kosten leer-/hulpmiddelen	66.795	56.200	43.900
Kosten inventaris	38.011	36.000	52.500
Kosten projecten	37.080	30.000	85.000
Boekenfonds	100.878	125.000	125.000
Kantine/automaten	11.009	12.000	12.000
Excursies	209.287	190.700	183.500
Overige kosten	106.547	42.700	77.000
Materieel Bestuursbureau/RvT	15.928	14.500	14.900
Overige lasten	1.001.989	977.300	1.051.200
SOM DER LASTEN	<u>5.351.717</u>	<u>5.173.700</u>	<u>5.392.300</u>
SALDO FIN.BATEN	8.340	10.000	5.000
RESULTAAT	<u>5.684</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting op de Begroting 2018 Gymnasium Felisenum

1. Algemeen

Het Gymnasium Felisenum staat in het jaar 2018 voor de opdracht de lat hoger te leggen. De instroom van nieuwe leerlingen loopt terug en de onderwijsresultaten zijn lager dan van de school verwacht mag worden. Het Felisenum beoogt de school in 2018 aantrekkelijker te maken, zowel door een verbetering van de kwaliteit als door een vergroting van de zichtbaarheid van de school. De belangrijkste financiële wijziging ten opzichte van de begroting van 2017 is dan ook dat de school ervoor kiest meer te investeren in een scholing van medewerkers die aansluit bij de ambities uit het schoolplan en fors inzet op extra PR activiteiten. In de Kaderbrief was reeds te lezen dat het Gymnasium Felisenum inzet op verdere professionalisering en de ontwikkeling van doorlopende leerlijnen op het gebied van studievoordere. Hiervoor wordt een programma ontwikkeld waarvoor reeds een subsidie van het Samenwerkingsverband ontvangen is.

De OSZG-benchmark maakt duidelijk dat Gymnasium Felisenum een relatief hoge personele bezetting heeft. Met de wijziging in de structuur van de schoolleiding (van twee conrectoren naar één), is de relatief hoge personele bezetting van de directie in omvang teruggebracht. Met de inrichting van deze nieuwe structuur zijn de directiekosten per leerling verlaagd. De gehele schoolleiding omvat een rector, één conrector en 3 leerjaarcoördinatoren. De taak van leerjaarcoördinator is belegd bij docenten die daarvoor ieder 600 taakuren toegewezen krijgen. Het totaal van rector, conrector en leerjaarcoördinatoren omvat 3,08 fte.

Over de reductie in de formatie van het OP en het OOP wordt in het voorjaar van 2018 een besluit genomen.

Wat de financiële kengetallen betreft heeft het Felisenum een uitdaging op het gebied van de rentabiliteit; op het vlak van liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen zijn er geen bijzonderheden.

2. Onderwijskundige afwegingen en afwegingen op het vlak van leerlingbegeleiding

De school staat steeds meer voor de taak leerlingen extra begeleiding te bieden gericht op een ononderbroken leertraject. Daarom kiest de school voor extra investeringen in begeleiding in het kader van passend onderwijs. De taken van de zorgcoördinator zijn in de afgelopen jaren gegroeid waardoor een uitbreiding van de taakuren met 200 noodzakelijk was.

3. Inkomsten

Het aantal leerlingen is ten opzichte van de begroting van 2017 nagenoeg gelijk gebleven. De beperkte stijging in inkomsten is vooral het gevolg van een toename van de bekostiging. De voorgenomen uitgaven zijn hierop afgestemd.

De vrijval van de voorziening voor het uitblijven van een gasrekening wordt volledig aangewend voor een investering in de bovengenoemde professionalisering van medewerkers en schoolleiding.

4. Uitgaven

4.1 Personeel (incl. impact functiemix op begrotingsbeleid)+ Vormgeven kwalitatief personeelsbeleid

De samenstelling van de formatie van het OP is als volgt:

	fte	percentage
LB	5,292	14,0
LC	13,465	35,5
LD	19,122	50,5
	37,8784	100,0

Het functiemixgetal komt daarmee uit op 136,5 en is daarmee iets gestegen ten opzichte van 2017.

4.2 Materieel

De afschrijvingen blijven in 2018 vrijwel gelijk. Verder is op alle overige lasten scherp en taakstellend begroot. Dit vraagt om een nauwgezette financiële beheersing van de kosten. Er is immers geen ruimte voor extra uitgaven.

4.3 Investerings en 4.4 Groot onderhoud

In 2018 worden herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan het dak van de school. Tijdens de verbouwing van 2011 is de isolatielaag niet op de juiste wijze aangebracht waardoor er onder de dakbedekking zich vocht kan ophopen. Hierdoor zou op langere termijn lekkage kunnen ontstaan. De herstelwerkzaamheden vragen om een extra investering van € 20.000,-. Tevens zal op het dak een valbescherming worden aangebracht, om te voldoen voldoet aan de vigerende regelgeving.

De staat van onderhoud van de school is op dit moment overigens goed te noemen. Het groot onderhoud wordt uitgevoerd conform het MJOP.

5. Meerjarenperspectief 2019-2021

Het Gymnasium Felisenum houdt rekening met een teruglopend aantal leerlingen. In het voorjaar van 2018 wordt een besluit genomen over de reductie van het OP en OOP in het licht van de formatie voor het schooljaar 2018-2019.

6. Analyse, risico's en maatregelen

Om de terugloop in leerlingenaantallen te keren investeert het Gymnasium Felisenum in 2018 in extra activiteiten rondom PR en werving. Het doel hiervan is de naambekendheid van de school in de regio te vergroten en de aantrekkelijkheid van de school onder een breder publiek onder de aandacht te brengen.

De onderbouwsnelheid op het Gymnasium Felisenum is lager dan de norm van de inspectie. Bij een norm van 95,43% scoort het Felisenum reeds drie achtereenvolgende jaren negatief. Zoals hierboven aangegeven worden onder meer op het vlak van de begeleiding maatregelen genomen.

4.3 Barlaeus Gymnasium

Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
<i>aantal leerlingen</i>	829	825	819
B A T E N			
Personeel	4.737.885	4.722.200	4.817.300
Exploitatie	624.335	622.100	627.000
Lumpsumvergoeding	5.362.220	5.344.300	5.444.300
Overige Rijksbijdragen	534.398	565.200	536.800
Bijdragen samenwerkingsverband	33.099	60.000	60.000
Overige overheidsbijdragen	117.159	151.500	129.700
Contractactiviteiten	0	0	0
Uitkering UWV	0	20.000	20.000
Vergoeding ZiZo	144.653	80.000	80.000
Ouderbijdragen	55.847	60.000	60.000
Boekenfonds	11.310	10.000	10.000
Schoolreizen/excursies	141.462	242.500	362.500
Verhuur	15.323	15.000	15.000
Detachering andere instanties	41.748	30.000	45.000
Sponsoring	7.375	7.000	7.000
Kantine/automaten	0	0	0
Overige baten	41.533	31.500	29.500
Overige inkomsten	1.143.907	1.272.700	1.355.500
SOM DER BATEN	<u>6.506.127</u>	<u>6.617.000</u>	<u>6.799.800</u>
L A S T E N			
Directie	286.072	322.200	330.100
Onderwijzend personeel	3.711.272	3.800.500	3.787.200
Ondersteunend personeel	532.972	583.800	643.600
Ouderschapsverlof	28.350	15.000	15.000
Personeel Bestuursbureau/RvT	41.405	47.000	51.600
Vervangingskosten	144.653	100.000	100.000
Premie ZiZo	73.923	87.500	84.000
Dotatie personele voorzieningen	61.364	0	0
Detachering	70.699	30.000	45.000
Incidenteel personeel	76.464	75.000	105.000
Overige personeelskosten	104.864	103.500	64.500
Personele lasten	5.132.038	5.164.500	5.226.000
Afschrijvingen gebouwen	37.917	53.900	48.000
Afschrijvingen inventaris	153.216	156.000	168.200
Huurlasten	20.565	20.000	20.000
Onderhoud	89.500	96.400	90.000
Energie	79.815	62.500	67.500
Schoonmaak	136.067	131.000	131.000
Heffingen	11.825	12.000	12.000
Overige huisvestingslasten	0	0	0
Kosten administratie en beheer	185.930	222.100	222.300
Kosten leer-/hulpmiddelen	65.789	78.800	79.500
Kosten inventaris	5.043	4.000	15.000
Kosten projecten	54.251	62.500	87.500
Boekenfonds	120.572	144.500	144.500
Kantine/automaten	0	0	0
Excursies	139.742	242.500	362.500
Overige kosten	97.721	156.000	114.600
Materieel Bestuursbureau/RvT	19.653	17.800	18.700
Overige lasten	1.217.606	1.460.000	1.581.300
SOM DER LASTEN	<u>6.349.644</u>	<u>6.624.500</u>	<u>6.807.300</u>
SALDO FIN. BATEN	8.833	7.500	7.500
RESULTAAT	<u>165.316</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting op de Begroting 2018 Barlaeus Gymnasium

1. Algemeen

De begroting van het Barlaeus Gymnasium is voor 2018 sluitend. Ook het meerjarenperspectief is stabiel. Het is de eerste begroting die is opgesteld volgens een vooraf vastgestelde Kaderbrief. De in die brief geformuleerde technisch-financiële uitgangspunten zijn gehanteerd en alle in de Kaderbrief voor het Barlaeus Gymnasium genoemde beleidswensen hebben een plek gekregen in de begroting 2018. Die beleidswensen vloeien direct voort uit het in 2017 vastgestelde schoolplan. Een deel van de plannen die daarin vermeld staan hebben een vertaling gekregen in taken binnen de personeelsformatie. Het onderhoudsplan is opnieuw bekeken en volledig vertaald in de begroting, net als de investeringen in ICT. Uit de OSZG-benchmark blijkt verder dat de lasten voor ICT hoog zijn op het Barlaeus. De bestaande architectuur en de inzet van ICT worden dan ook tegen het licht gehouden. Besluitvorming hierover moet in 2018 plaatsvinden. Het Barlaeus heeft een schoolleiding die bestaat uit een rector en twee conrectoren. De beide conrectoren hebben nog een lesgevende taak van 0,15-0,2 FTE. Er is geen tussenlaag van teamleiders of jaarlaagcoördinatoren. Voor nascholing is in 2018 extra geld uitgetrokken waardoor het per medewerker beschikbare bedrag relatief hoog is.

De financiële kengetallen voor liquiditeit en solvabiliteit liggen ruim boven de norm. Het weerstandsvermogen is de afgelopen jaren verbeterd en staat nu op 18,51 (was 16,05). Binnen de OSZG is eerder een norm van 25 is genoemd. De risico's die het Barlaeus Gymnasium loopt zijn echter beperkt, waardoor versterking van het weerstandsvermogen geen doel op zich is.

2. Onderwijskundige afwegingen en afwegingen op het vlak van leerlingbegeleiding

In 2017 is een nieuw schoolplan vastgesteld. In het kader van het versterken van de kwaliteit van de docenten en het leren van en met elkaar is gestart met het opzetten van een driejarig inwerktraject voor nieuwe docenten (is nu één jaar) en is er nu mentorcoaching. Een groep docenten is begonnen met een intervisietraject volgens de methode van Lesson Study. Er is ook nieuw aanbod. In de eerste klas is het vak programmeren van start gegaan. Twee docenten krijgen daarvoor ontwikkeltijd. In het kader van burgerschapsvorming is er een uitwisselingsproject gestart met de Internationale Schakelklas van het Montessori College Oost. 22 leerlingen uit onze 3^e en 4^e klas zijn tutor van vluchtelingen die net in Nederland zijn aangekomen en hier hun weg nog moeten vinden. In klas 4 wordt gewerkt aan het versterken van de metacognitieve vaardigheden en is er veel aandacht voor de leerstrategieën van leerlingen.

Ook hebben verschillende docenten een promotiebeurs of gebruiken ze een Lerarenbeurs voor hun eigen professionalisering. Dit jaar maken we voor het laatst gebruik van de extra middelen uit de Amsterdamse Scholenbeurs; we ontwikkelen ondersteuning en extra uitdagend aanbod in de onderbouw, een vakoverstijgend duurzaamheidsproject in de derde klas en maatwerk voor excellente leerlingen in de bovenbouw.

3. Inkomsten

De inkomsten in 2018 zijn voor het belangrijkste deel afhankelijk van het leerlingaantal op 1 oktober 2017. Er is dit jaar een daling zichtbaar van het aantal leerlingen, door een wat hoger dan verwachte tussentijdse uitstroom. Volgend jaar stabiliseert het aantal leerlingen, om daarna weer licht te stijgen. Naast deze inkomsten krijgen wij bekostiging van het Samenwerkingsverband gericht op Passend Onderwijs en van de gemeente in het kader van het Integraal Huisvestingsplan. Er is het afgelopen jaar ook veel geld beschikbaar gekomen uit subsidies: het gaat dan om de Scholenbeurs, 2 promotiebeurzen, 4 docenten met subsidie uit het Lerarenontwikkelfonds (LOF), 10 docenten met een Lerarenbeurs en een financiering voor een Erasmus+ project over vluchtelingen en migratie. Ook is van de gemeente een subsidie ontvangen voor activiteiten op het gebied van de internationalisering. Twee docenten zijn begonnen aan een opleiding met een zij-instromers subsidie. Voor onderhoud is er een langjarige subsidie beschikt vanuit het Nationaal Restauratiefonds. Er is daarnaast subsidie voor de huur van de huiskamer, omdat het Barlaeus normatief te krap behuist is in relatie tot het huidige leerlingaantal. Tenslotte zijn er inkomsten uit verhuur, ouderbijdragen (algemeen, reizen en oudervereniging) en sponsoring.

4. Uitgaven

4.1 Personeel (incl. impact functiemix op begrotingsbeleid) + Vormgeven kwalitatief personeelsbeleid

Het grootste aandeel in de uitgaven betreft directe en indirecte personeelskosten. Binnen de salariskosten gaat in 2018 7% naar directie, 13% naar OOP en 80% naar het OP. De richtwaarde is ook 80% OP en 20% OOP/directie. De functiemixwaarde van het Barlaeus is het afgelopen jaar fors gedaald naar 151 door pensionering van een aantal collega's en werving van nieuwe leraren in de LB-schaal. Het nieuw vastgestelde loopbaanbeleid maakt dat de komende jaren in beperkte mate bevorderd kan worden naar LD. Aangezien bevordering alleen mogelijk is als er eerst mensen met een LD schaal verdwijnen, is die doorstroom financieel goed op te vangen. Dit jaar kan een aantal personeelsleden bevorderd worden van LB naar LC waardoor de verdeling binnen de functies iets evenwichtiger wordt. Een bevordering naar LD wordt nog niet voorzien.

4.2 Materieel

De kosten voor de huisvesting vallen hoger uit dan de middelen die we van het Rijk daarvoor krijgen. Dat komt deels doordat er een materiële component is opgenomen binnen de lumpsum personeel, een onlogische gang van zaken. In principe zou een overschot op de personele middelen dus het "tekort" op de materiële uitgaven moeten opvangen. Alhoewel dat deels het geval is, blijft die ruimte ook de komende jaren onder druk door de relatief hoge personeelslasten van het Barlaeus Gymnasium.

4.3 Investerings

Voor 2018 zijn investeringen opgenomen op het gebied van ICT in verband met een mogelijke vervanging van het serverpark. Er is een SDE+ subsidie beschikt voor de plaatsing van zonnepanelen op het dak van het Barlaeus. Het haalbaarheidsonderzoek is afgerond en we streven naar plaatsing van de zonnepanelen in de loop van 2018, na het doorlopen van

vergunningentraject en aanbesteding. Voor de investering is een bedrag opgenomen in de begroting. We onderzoeken verder of we het 'museum' bij de oude ingang kunnen ontmantelen en die plek een nieuwe functie kunnen geven. Er is voor die investering een bedrag gereserveerd.

4.4 Groot onderhoud

Het onderhoud wordt uitgevoerd volgens het MJOP. We zijn begonnen met een gefaseerde uitvoering van het schilderwerk aan de binnenkant van het gebouw. Met het schilderwerk worden de lokalen ook voorzien van nieuwe prikborden. Voorts schaffen we voor de gangen nieuwe ophangsystemen aan voor de kunstwerken van onze leerlingen. Al dit onderhoud wordt in de loop van 2018 afgerond. We zijn verder voornemens in de loop van 2018 het muziekklokaal te verbouwen.

5. Meerjarenperspectief 2019-2021

Het meerjarenperspectief is stabiel. Er is in twee jaren sprake van een klein tekort, dat eenvoudig kan worden opgevangen en niet vraagt om structurele ingrepen. Belangrijk aandachtspunt zijn de investeringen in ICT. In 2018 staat de vervanging van het serverpark begroot, een investering van ongeveer 150.000 euro. Deze investering is opgenomen in de begroting.

6. Analyse, risico's en maatregelen

Het Barlaeus heeft een sluitende begroting die weinig ruimte biedt voor grote investeringen. De uitdaging is om de kwaliteit van het onderwijs op het Barlaeus verder te verhogen binnen de strakke kaders die er liggen. Het nieuwe schoolplan zal daarin een belangrijke rol spelen. Het Barlaeus Gymnasium opereert in een dynamische, grootstedelijke omgeving. Alhoewel de prognoses van het leerlingaantal stabiel zijn, blijft aandacht voor de kwaliteit van het onderwijs onontbeerlijk. Ook andere scholen hebben een wervend gymasiaal of categoriaal VWO-aanbod en een keuze voor het Barlaeus is daarom niet vanzelfsprekend. Daarnaast wil het Barlaeus een bijdrage leveren aan het verminderen van de segregatie in Amsterdam door extra te blijven investeren in leerlingen met een andere culturele of sociaal-economische achtergrond.

Door het verdwijnen van de CITO-score uit het aannamebeleid en de inrichting van de Amsterdamse matchingsprocedure verandert onze leerlingenpopulatie. Alhoewel het te vroeg is om te spreken over een trend moeten we constateren dat de uitstroom dit jaar hoger was dan voorgaande jaren. Als die uitstroom zo hoog blijft leidt dat tot een kleinere leerlingenpopulatie en dalende inkomsten. Of er sprake is van een incident of echt een trend kunnen we volgend jaar beter beoordelen.

4.4 Vossius Gymnasium

Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
<i>aantal leerlingen</i>	833	837	826
B A T E N			
Personeel	4.743.298	4.771.600	4.850.200
Exploitatie	629.656	632.900	631.100
Lumpsumvergoeding	5.372.954	5.404.500	5.481.300
Overige Rijksbijdragen	463.679	520.900	525.000
Bijdragen samenwerkingsverband	32.721	77.000	71.000
Overige overheidsbijdragen	105.198	55.500	89.900
Contractactiviteiten	0	0	0
Uitkering UWV	2.155	20.000	20.000
Vergoeding ZiZo	28.975	80.000	80.000
Ouderbijdragen	65.453	60.000	62.000
Boekenfonds	8.430	10.000	9.000
Schoolreizen/excursies	398.265	288.000	313.000
Verhuur	19.408	29.000	32.000
Detachering andere instanties	0	0	0
Sponsoring	0	12.000	6.000
Kantine/automaten	0	0	0
Overige baten	77.324	35.000	38.100
Overige inkomsten	1.201.608	1.187.400	1.246.000
SOM DER BATEN	<u>6.574.562</u>	<u>6.591.900</u>	<u>6.727.300</u>
L A S T E N			
Directie	311.660	314.000	328.700
Onderwijzend personeel	3.625.347	3.748.000	3.731.800
Ondersteunend personeel	589.984	605.000	645.800
Ouderschapsverlof	9.905	25.000	20.000
Personeel Bestuursbureau/RvT	41.502	46.900	52.100
Vervangingskosten	31.130	100.000	100.000
Premie ZiZo	114.036	108.500	98.000
Dotatie personele voorzieningen	-29.152	17.500	20.000
Detachering	0	0	0
Incidenteel personeel	36.631	23.000	26.500
Overige personeelskosten	66.383	52.500	62.000
Personele lasten	4.797.426	5.040.400	5.084.900
Afschrijvingen gebouwen	153.292	170.000	170.000
Afschrijvingen inventaris	125.403	141.800	166.800
Huurlasten	20.182	25.000	24.900
Onderhoud	52.354	50.000	54.500
Energie	87.625	81.000	84.500
Schoonmaak	134.738	128.500	137.400
Heffingen	16.189	16.000	18.000
Overige Huisvestingslasten	0	0	0
Kosten administratie en beheer	207.852	194.800	204.800
Kosten leer-/hulpmiddelen	45.062	41.800	74.700
Kosten inventaris	44.820	59.000	61.000
Kosten projecten	56.810	38.000	50.000
Boekenfonds	158.597	171.000	173.000
Kantine/automaten	9.720	8.000	9.000
Excursies	369.359	288.000	313.000
Overige kosten	155.868	84.100	89.500
Materieel Bestuursbureau/RvT	19.820	18.000	18.800
Overige lasten	1.657.691	1.515.000	1.649.900
SOM DER LASTEN	<u>6.455.117</u>	<u>6.555.400</u>	<u>6.734.800</u>
SALDO FIN. LASTEN	10.580	7.500	7.500
RESULTAAT	<u>130.025</u>	<u>44.000</u>	<u>0</u>

Toelichting bij Begroting 2018 Vossius Gymnasium

1. Algemeen

De begroting 2018 is de eerste die is opgesteld tegen de achtergrond van een vooraf vastgestelde Kaderbrief, de 'Kaderbrief begroting 2018/Perspectief 2019-2021'. Bij het opstellen zijn uiteraard de in de Kaderbrief onder A) geformuleerde technisch-financiële uitgangspunten gehanteerd. Verder is in deze begroting 2018 via de door het hoofd administratie van de OSZG berekende doorbelastingen rekening gehouden met de in de Brief geformuleerde uitgangspunten voor de financiering van het bureau en de RvT. Tenslotte hebben alle onder B2 en B3 genoemde beleidswensen een plek gevonden in de begroting, waarover in het onderstaande meer. De ratio aantal leerlingen per netto fte is daarbij vrijwel onveranderd gebleven. De beleidswensen bij B3 kwamen overigens rechtstreeks voort uit de in het schoolplan 2016-2019 verwoorde doelen en activiteiten. Conform het algemene beleidsmatige voornemen in de Kaderbrief sluit de begroting 2018 op 0.

M.b.t. de relevante financiële kengetallen geldt dat deze alle in het kalenderjaar dat achter ons ligt een verbetering te zien hebben gegeven. Het kengetal weerstandsvermogen groeide van het reeds bevredigende cijfer van 26,97 door naar 27,18. De liquiditeit verbeterde van 2,16 naar 2,56 en de beide solvabiliteitscijfers van respectievelijk 0,76 naar 0,77 en 0,70 naar 0,72.

Het Vossius kent een directie van 2,9 fte; hierin zijn ook 10 lessen op weekbasis verdisconteerd. Daarnaast is er, zoals gebruikelijk, ongeveer 1,1 fte uitgetrokken voor de inhoudelijk-organisatorische aansturing van de zes jaarlagen door jaarlaagcoördinatoren.

2. Onderwijskundige afwegingen en afwegingen op het vlak van leerlingbegeleiding

Bij het opstellen van de begroting 2018 hebben we voor wat betreft het onderwijs rekening gehouden met het in de lucht houden – na het aflopen van de Europese subsidie - van het extra aanbod Geo Future en de start van het nieuwe extra programma Wereldcultuur. Verder zijn de middelen voor (op individuele leerlingen gerichte) excellentieprogramma's overeind gehouden en uitgebreid met die voor Bèta-partners en Pre-University Amsterdam. Voor wat de begeleiding van leerlingen betreft hebben we de middelen voor de elektronische leeromgeving (voortaan It's Learning) opgehoogd, die voor de Lenteschool en Lesson Study/Differentiatie in de les gehandhaafd, komt er een speciale begeleiding voor onderpresterende hoogbegaafden en hebben we – voor het eerst - ook rekening gehouden met extra taalprogramma's Nederlands voor leerlingen met een bijzondere (buitenlandse) achtergrond. Daarnaast zijn er uren voor het bezoeken van een aantal van die scholen voor Primair Onderwijs die wel regelmatig leerlingen met een VWO-advies hebben, doch nooit een kind aan de gymnasia 'leveren'. In 2018 willen we tevens onze discussies over het toetsbeleid in de bovenbouw afronden.

3. Inkomsten

We hebben per 1 oktober 2017 1% minder leerlingen dan we in het Meerjarenperspectief 2018-2020 verwachtten. De minderinkomsten die hiervan het gevolg zijn worden echter gecompenseerd door de verhoging van de bekostiging per leerling. Overigens verwachten we ook in 2018 een forse post overige overheidsbijdragen. Daarbij kan gedacht worden aan de Lerarenbeurs Amsterdam voor Lesson Study, een gemeentelijke subsidie voor Internationalisering, van het SWV voor hoogbegaafdheid, van het NWO voor promotieonderzoek en het Rijk voor de Lenteschool.

4. Uitgaven

4.1 Personeel

We verwachten dat de relatieve daling van de personeelskosten - reeds zichtbaar bij de 7-maandenrealisatie 2017 - zich in 2018 zal voortzetten, met de aantekening dat de totale fte heel licht stijgt.

Deze daling geeft onder meer ruimte voor enkele bescheiden stappen op het vlak van bevordering naar LD - met het functiemixgetal 146 zitten we nog steeds boven het beoogde maximum van 141 - en ten aanzien van de beloning OOP en geeft ons ruimte voor een structureel hoger niveau van de begrotingspost bijscholing, namelijk ter hoogte van 1% van de totale personeelskosten.

4.2 Materieel

We hebben met name meer materiële (en overigens ook personele) middelen uitgetrokken voor het in de lucht houden en verder uitbouwen van de elektronische leeromgeving en de website. De geheel vernieuwde site richt zich in eerste aanleg op het werven van nieuwe leerlingen.

4.3. Investerings

In het licht van de toenemende rol van digitale hard- en software in het onderwijs in de vorm van laptop- en iPad gebruik, benutting wifi, aanschaf onderwijs- en begeleidingsapplicaties hebben we de betrokken begrotingspost laten doorgroeien.

4.4 Groot onderhoud/verbouwing

Het Vossius kan gezien de hoeveelheid subsidies die geworven zijn bij de gemeentelijke overheid op korte termijn starten met een grote aanpassing van haar gebouw en terreinen. Het gaat hier om een groot aantal werkzaamheden, zoals het realiseren van twee ondergrondse gymzalen, het ombouwen van lokalen, het tot stand brengen van luchtbehandeling, de realisatie van een lift en een serre etc. In het zicht van deze tweejarige verbouwing zijn een aantal in het MJOP voorgenomen investeringen aangehouden dan wel is juist het voornemen geformuleerd bepaalde investeringen naar voren te halen, teneinde optimaal gebruik te maken van het feit dat de school toch 'in de rommel zit'. Het gaat dan onder meer om het binnen en buiten schilderen van het gebouw, het vervangen van dakgoten, het vernieuwen en repareren van vloerbedekkingen/stenen vloeren en trappen en het nemen van energiebesparende maatregelen. Ook valt te denken aan investeringen als het installeren van lokaaldeuren met een glasstrook, het vernieuwen van bestaande (beta-)lokalen etc. Het is nog niet duidelijk wanneer deze investeringen gematerialiseerd kunnen worden. Wel is in deze begroting – ondanks al enkele jaren teruglopende afschrijvingslasten - het reguliere bedrag voor groot onderhoud en verbouwing gelijk gehouden (op 170.000 euro), om zodra de mogelijkheid zich voordoet te kunnen beschikken over een investeringsbedrag van ongeveer 1 miljoen euro. Inmiddels hebben we ook contact gelegd met een bureau dat op basis van no-cure-no-pay op zoek gaat naar extra subsidies voor verbouwing en inrichting.

5. Meerjarenperspectief

Alert zijn op de ontwikkelingen van het begrotingssaldo vanaf 2021 en volop gebruik maken van de mogelijkheden met name in de materiele sfeer tot bezuinigingen te komen. Vanaf 2021 rust inbouwen in de investeringen in het gebouw.

6. Analyse, risico's en maatregelen

De school is gevestigd in een prachtig monumentaal pand dat in de afgelopen jaren flink aan slijtage onderhevig is geweest en ook niet (volledig) beschikt over de voorzieningen die van een school in 2018 verwacht mogen worden. Dit heeft er nog niet toe geleid en zal er ook niet snel toe leiden dat voor het Vossius de leerlingenstroom verminderd is/wordt. Wel merken we dat we binnen de groep kwalitatief goede en populaire scholen in Amsterdam relatief minder sterk werven. Kortom, de a.s. verbouwing is ook in dit licht gezien zeer gewenst. Daarbij is het de verwachting dat we tijdens de verbouwingsperiode van ruim twee jaren ondanks het optredende ongemak voor onze (a.s.) leerlingen onze klassen in omvang en aantal overeind zullen kunnen houden. Daarbij zullen de goede naam van de school en de uitstekende onderwijsresultaten de school van dienst zijn. Overigens kunnen ook uit het fysieke proces van verbouwing zelf de nodige risico's voortvloeien. Deze hebben we bij het afsluiten van de overeenkomst met de in de hand genomen bouwmanager (HEVO) zoveel mogelijk geminimaliseerd.

De risico's voortkomend uit de landelijke en plaatselijke politiek lijken klein. De rijksoverheid heeft weliswaar een wat zwabberend beleid ten aanzien van een aantal van haar subsidies, maar de algemene tendens is toch dat de politiek prioriteit legt bij het onderwijs. De Gemeente Amsterdam heeft zich - nog los van de subsidies voor verbouwing - in de afgelopen jaren in toenemende mate een gulle subsidiënt getoond, zowel voor individuele leraren als voor de school als geheel (Scholenbeurs, subsidie Internationalisering, extra huisvestingskosten etc.)

4.5 Gymnasium Bernrode

Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
aantal leerlingen	666	658	659
B A T E N			
Personeel	3.724.856	3.699.000	3.813.500
Exploitatie	510.208	504.400	511.700
Lumpsumvergoeding	4.235.064	4.203.400	4.325.200
Overige Rijksbijdragen	372.487	398.000	406.800
Bijdragen samenwerkingsverband	63.050	18.000	59.400
Overige overheidsbijdragen	28.411	16.000	15.000
Contractactiviteiten	2.790	0	0
Uitkering UWV	14.246	20.000	20.000
Vergoeding ZiZo	66.418	80.000	80.000
Ouderbijdragen	47.869	40.000	41.000
Boekenfonds	25.909	23.000	25.000
Schoolreizen/excursies	120.650	133.000	126.500
Verhuur	332	0	0
Detachering andere instanties	18.549	19.000	20.000
Sponsoring	0	0	0
Kantine/automaten	32.745	30.000	30.000
Overige baten	49.816	25.000	25.000
Overige inkomsten	843.272	802.000	848.700
SOM DER BATEN	<u>5.078.336</u>	<u>5.005.400</u>	<u>5.173.900</u>
L A S T E N			
Directie	272.739	320.000	350.000
Onderwijzend personeel	2.731.151	2.850.000	2.910.000
Ondersteunend personeel	553.985	570.000	570.000
Ouderschapsverlof	0	15.000	15.000
Personeel Bestuursbureau/RvT	32.844	37.100	40.900
Vervangingskosten	80.663	100.000	100.000
Premie ZiZo	94.292	91.000	98.000
Dotatie personele voorzieningen	108.061	0	0
Detachering	18.603	19.000	20.000
Incidenteel personeel	5.771	8.000	8.000
Overige personeelskosten	37.487	44.000	44.700
Personele lasten	3.935.596	4.054.100	4.156.600
Afschrijvingen gebouwen	46.332	51.700	4.400
Afschrijvingen inventaris	60.730	70.300	110.500
Huurlasten	53.031	54.000	55.000
Onderhoud	61.451	63.000	63.500
Energie	35.478	54.000	54.100
Schoonmaak	46.088	50.200	50.000
Heffingen	63	0	0
Overige huisvestingslasten	0	0	0
Kosten administratie en beheer	133.445	135.000	145.100
Kosten leer-/hulpmiddelen	24.979	24.600	29.200
Kosten inventaris	32.475	26.000	27.600
Kosten projecten	28.647	35.000	42.000
Boekenfonds	112.514	122.000	127.000
Kantine/automaten	34.542	35.200	36.700
Excursies	122.457	133.000	126.500
Overige kosten	101.140	61.600	65.800
Materieel Bestuursbureau/RvT	16.060	14.600	15.200
Overige lasten	909.432	930.200	952.600
SOM DER LASTEN	<u>4.845.028</u>	<u>4.984.300</u>	<u>5.109.200</u>
SALDO FIN. BATEN	8.204	5.000	5.000
RESULTAAT	<u>241.512</u>	<u>26.100</u>	<u>69.700</u>

Toelichting Begroting 2018 Gymnasium Bernrode

1. Algemeen

De begroting 2018 van Gymnasium Bernrode sluit op een positief resultaat van € 69.800. De stijgingen van de salarissen voortkomend uit het loonakkoord 2016 zijn in deze begroting verwerkt.

Het aantal fte OP blijft in 2018 overigens nagenoeg gelijk aan dat van 2017 en zal ongeveer 35 bedragen. Per fte OP hebben we daarbij een hoog leerlingaantal in vergelijking met andere OSZG-scholen. Dit wordt mede veroorzaakt door het gegeven dat veel taken niet meer belegd zijn bij een OP-er, maar bij OOP-ers. Het gaat dan om taken m.b.t. zorg & begeleiding (2 orthopedagogen en 2 psychologen) en de taak van roostermaker.

De geplande aanvulling op het eigen vermogen is verstandig met het oog op een toekomst, waarin we door verwachte demografische krimp in de regio een daling van het leerlingaantal onder ogen moeten zien. De ingezette bezuinigingen moeten de komende periode dan ook consequent worden uitgevoerd. De hoge functiemix betekent dan we in het aannamebeleid het werven van nieuwe docenten in LB streng en strikt zullen naleven.

Met het vertrek van conrector Veronique Rose heeft Bernrode er voor gekozen om deze fte inzet niet te vervangen met een conrector, maar met 2 teamleiders. Zij hebben samen 1 fte directietaak (2 x 0,5 fte) en vervullen daarnaast een lesgevende taak. Daarnaast is conrector Hans Manders gebruik gaan maken van grote BAPO waardoor zijn netto inzet 0,8 fte is geworden. Daarmee blijven wij ruim binnen de bekostigde formatie omvang voor directie (deze is berekend op 3,9 fte).

Tevens zijn in de begroting 2018 de te verwachten extra rijksinkomsten (Prestatiebox) en de geprognosticeerde premieontwikkelingen meegenomen, een en ander op basis van algemene afspraken binnen het bestuur van de OSZG. Verder valt de stijging in de subsidie vanuit het samenwerkingsverband op. Deze stijgt trapsgewijs naar € 75.000 p/j.

M.b.t. de relevante financiële kengetallen geldt dat deze alle in het kalenderjaar dat achter ons ligt een verbetering te zien hebben gegeven. Op het kengetal weerstandsvermogen lag de meeste focus. De groei van 12,01 naar 17,07 stemt tot tevredenheid. De verwachting is dat dit het komende jaar verder zal stijgen naar 18,5. De liquiditeit verbeterde van 1,94 naar 2,80. De beide solvabiliteitscijfers gaven een lichte groei te zien van respectievelijk 0,54 naar 0,55 voor solvabiliteit 1 en van 0,67 naar 0,72 voor solvabiliteit 2.

De voor Bernrode in de Kaderbrief opgenomen uitgangspunten zijn in deze begroting verwerkt.

2. Onderwijskundige afwegingen en afwegingen op het vlak van leerlingbegeleiding

Er wordt verder geïnvesteerd in een werkgroep onderwijs. De werkgroep onderwijs houdt zich dit schooljaar bezig met de invoering van de begaafdheidsprofielschool.

De schoolleiding ziet het overigens als haar opdracht de visie en ambities van Bernrode verder aan te scherpen en de school in de regio te profileren. De keuzes die daarbij gemaakt worden, moeten draagvlak binnen het personeel hebben.

3. Inkomsten

De personele vergoeding zal in 2018 ongeveer € 114.000,- hoger zijn dan in 2017. In combinatie met de begrote hoogte van de totale post personeel leidt dit tot een verkleining van het gat tussen personele baten en lasten (zie ook 4.1).

4. Uitgaven

4.1 Personeel

De totale begrote uitgave voor de post personeel stijgt van € 3.813.500, - naar € 3.845.000,-. Het verschil tussen personele baten en personele lasten wordt verkleind van circa € 56.000,- naar circa € 32.000,-.

De hoge kosten voor OOP blijven onveranderd bestaan, vanwege de keuze bepaalde taken zoals zorg & begeleiding en roostermaken bij deze personeelsgroep onder te brengen. Wel is de inzet TOA teruggebracht van 1,9 fte naar 1,6 fte omdat deze relatief hoog was.

4.2 Materieel

De samenwerking met gemeente (eigenaar van het gebouw) is versterkt. Dit resulteert onder meer in een nieuwe RI&E. Deze zal in de loop van 2018 uitgevoerd worden. Mogelijke tekortkomingen als uitkomst van deze RI&E kunnen tot hogere uitgaven leiden. Net als in voorgaande jaren is een bedrag van € 50.000 gereserveerd voor onderhoud van het gebouw. De totale huisvestingslasten blijven met circa € 222.000,- overigens op het niveau van 2017.

4.3 Investeringsen

Binnen het gebouw wordt in ieder geval geïnvesteerd in een herinrichting van de bibliotheek. Deze wordt omgebouwd naar een mediatheek. Extra investeringen in ICT (laptops, laptopkasten, Prowise bord, netwerk) worden gedaan om de verhouding computers – leerlingen van 1:9 terug te brengen naar 1:6.

In de aula worden een aantal tafels vervangen door statafels.

I.v.m. klachten over het binnenklimaat wordt de klimaatkast versneld afgeschreven en vervangen. Dit betekent dat € 25.000,- versneld vrijgemaakt worden (de totale kosten zijn € 50.000,- waarvan 50% voor rekening van de gemeente is).

De subsidie van de gemeente voor het huren van ruimte bij de tegenover de school gelegen Abdij is vervallen. Voor de weken van het SE en CE hebben wij wel met de abdij een huurovereenkomst gesloten. Dit vraagt een extra investering voor het komende jaar. Daarnaast worden er tafeltjes aanschaf voor de inrichting van de examenruimte.

Tenslotte komt er een onderzoek naar het vervangen van het licht. Dit gebeurt samen met de gemeente.

4.4 Groot onderhoud (opm. met relatie tot het MJOP)

Conform het MJOP zijn de komende jaren grote investeringen te verwachten.

Het MJOP is aan een herziening toe. Het komende jaar wordt dit samen met de gemeente (eigenaar van het gebouw gedaan).

5. Meerjarenperspectief 2019-2021

Omdat Heeswijk in een regio ligt waar demografische krimp heerst, wordt vanaf 2019 rekening gehouden met een afname van het leerlingaantal (van 659 in 2017 naar circa 600 in 2021). De overheidstoelagen zullen dan navenant afnemen, waardoor er vanaf 2020 tekorten op de begroting kunnen ontstaan met een begroot tekort van € 70.000 in 2020 en circa € 145.000,- in 2021.

Het is dan ook van belang, dat er de komende periode – naast op het werven van leerlingen - nadrukkelijk ingezet wordt op het beperken van de uitstroom van leerlingen. In het schooljaar 2016-2017 zijn hierin al succesvolle stappen gezet wat er mede toe heeft geleid dat de geprognosticeerde krimp vooralsnog uit is gebleven. De ingezette maatregelen (o.a. sectieplannen) zijn conform de PDCA-cyclus geëvalueerd en daar waar nodig bijgesteld. De aanstelling van de teamleiders is bedoeld als extra impuls. Het opzetten van een toetsbeleid in 2017-2018 zien wij als volgende stap om de uitstroom te beperken.

6. Analyse, risico's en maatregelen

Ten gevolge van de noodzakelijke personele bezuinigen van het afgelopen jaar vanwege de zwakke financiële positie zijn de marges om te bezuinigen krap geworden. Alle medewerkers worden fors belast en met een splitsingsnorm van 32 leerlingen per klas zien wij daar geen ruimte meer - en vinden wij maatregelen op dit vlak uit onderwijskundig oogpunt alsook in het kader van werkdruk - niet wenselijk.

Uitgangspunt bij het invullen van vacatures OP blijft, zoals eerder gesteld, dan ook een aanstelling in salarisschaal LB. De krapte op de arbeidsmarkt voor sommige vakken is daarbij wel een aandachtspunt.

4.6 Stedelijk Gymnasium Den Bosch

Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
<i>aantal leerlingen</i>	798	815	811
B A T E N			
Personeel	4.448.004	4.536.800	4.652.100
Exploitatie	603.422	615.600	625.300
Lumpsumvergoeding	5.051.426	5.152.400	5.277.400
Overige Rijksbijdragen	437.752	481.000	501.900
Bijdragen samenwerkingsverband	62.563	42.000	55.000
Overige overheidsbijdragen	115.815	115.500	107.600
Contractactiviteiten	0	0	0
Uitkering UWV	25.746	20.000	20.000
Vergoeding ZIZo	84.084	80.000	80.000
Ouderbijdragen	72.427	80.000	70.000
Boekenfonds	3.460	3.000	0
Schoolreizen/excursies	198.576	203.600	203.600
Verhuur	1.000	0	0
Detachering andere instanties	31.937	27.000	30.000
Sponsoring	0	0	0
Kantine/automaten	27.421	30.000	30.000
Overige baten	25.525	0	0
Overige inkomsten	1.086.306	1.082.100	1.098.100
SOM DER BATEN	<u>6.137.732</u>	<u>6.234.500</u>	<u>6.375.500</u>
L A S T E N			
Directie	244.022	230.000	236.000
Onderwijzend personeel	3.664.785	3.790.000	3.800.000
Ondersteunend personeel	427.514	425.000	430.000
Ouderschapsverlof	43.551	50.000	35.000
Personeel Bestuursbureau/RvT	38.975	44.100	49.900
Vervangingskosten	109.830	100.000	100.000
Premie ZIZo	49.891	51.200	51.000
Dotatie personele voorzieningen	63.171	5.000	15.000
Detachering	30.787	27.000	30.000
Incidenteel personeel	1.311	5.000	0
Overige personeelskosten	66.769	103.000	112.000
Personele lasten	4.740.606	4.830.300	4.858.900
Afschrijvingen gebouwen	22.925	23.000	30.600
Afschrijvingen inventaris	92.352	118.500	113.700
Huurlasten	99.121	100.500	100.500
Onderhoud	53.613	110.000	115.000
Energie	74.665	55.500	70.000
Schoonmaak	80.263	88.000	88.000
Heffingen	42.996	43.000	43.000
Overige huisvestingslasten	5.314	7.000	7.000
Kosten administratie en beheer	141.591	172.800	154.800
Kosten leer-/hulpmiddelen	57.784	47.000	73.300
Kosten inventaris	48.683	61.100	61.000
Kosten projecten	47.956	92.000	105.000
Boekenfonds	183.241	185.000	206.000
Kantine/automaten	26.521	25.000	25.000
Excursies	205.729	203.600	203.600
Overige kosten	109.288	80.000	121.500
Materieel Bestuursbureau/RvT	18.995	17.200	18.600
Overige lasten	1.311.037	1.429.200	1.536.600
SOM DER LASTEN	<u>6.051.643</u>	<u>6.259.500</u>	<u>6.395.500</u>
SALDO FIN. BATEN	25.359	25.000	20.000
RESULTAAT	<u>111.448</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting Begroting 2018 Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch

1. Algemeen

De begroting van SGHE is voor 2018 sluitend. In de Kaderbrief Begroting 2018/Perspectief 2019-2021 is een aantal beleidsvoornemens geformuleerd. Deze zijn alle verwerkt in begroting. In de meerjarenramingen zijn investeringen in het gebouw toegevoegd: aanpassingen op de vierde verdieping (personeelskamer, werkplekken voor docenten en schoolleiding) en aanpassingen in de mediatheek (naar verwachting noodzakelijk onder andere als van ontwikkelingen op het gebied van ICT).

Relevante financiële kengetallen: Liquiditeit: 8,21; Solvabiliteit 1: 0,90, Solvabiliteit 2: 0,86; Weerstandsvermogen: 62,64 en ten slotte Kapitalisatiefactor: 63,60. Alle kengetallen zijn ruim boven de minimum norm.

Met het oog op de verwezenlijking van de in het Schoolplan 2016-2020 geformuleerde speerpunten/plannen, professionalisering van OP en SL, implementatie van het kwaliteitszorgplan én optimalisering van de uitvoering van personeelsbeleid (met inzet van schoolleiding (deelname aan scholingstraject Waarderend Leiderschap) en een coachgroep (vier docenten met NL-taken voor coaching en intervisie), zijn verschillende C-taken uitgebreid, is het scholingsbudget opgehoogd en zijn middelen gereserveerd in de post Verbeterplannen. Hiervoor zijn onder andere de gelden van de Prestatiebox ingezet (in lijn met de afspraken destijds in het Sectorakkoord).

Naar aanleiding van een aanbeveling uit de ontwikkelgroep "Differentiatie met behulp van ICT" is financiële ruimte gecreëerd voor de aanstelling van een ICT-coördinator die leiding/sturing moet geven aan de ontwikkeling en implementatie van ICT-beleid.

Het meerjarenperspectief laat bij continuering van bovengenoemde ontwikkelingen nagenoeg sluitende begrotingen zien.

Nog niet verwerkt zijn investeringen ter verduurzaming van het schoolgebouw (te denken valt onder andere aan zonnepanelen en Ledverlichting).

De schoolleiding bestaat uit de rector en één conrector; samen met zes coördinatoren (docenten met een taak à 340 klokuren op jaarbasis= 1,2 FTE) vormt de schoolleiding het MT.

2. Onderwijskundige afwegingen en afwegingen op het vlak van leerlingbegeleiding

Met ingang van schooljaar '16/'17 is met het oog op verbetering van de organisatie de facilitering van enkele C-taken uitgebreid; het gaat om roostering, examensecretariaat en decanaat. We kunnen vaststellen dat deze aangepaste facilitering een positief effect heeft op de kwaliteit van deze voor de schoolorganisatie wezenlijke gebieden.

In het Schoolplan 2016-2020 spreekt het SGHE het voornemen uit een lerende gemeenschap te willen zijn/worden (met en van elkaar leren en ontwikkelen); met het oog hierop zijn ontwikkelgroepen geformeerd rond de speerpuntthema's: differentiatie met behulp van ICT,

versterking w van vwo, motivatie, talentontwikkeling en versterking bovenbouwmentoraat/LOB. Iedere docent is deelnemer van één van de ontwikkelgroepen. Facilitering geschiedt deels door concrete inzet van een deel van de uren deskundigheidsbevordering, deels door het toekennen van “C-taakuren”.

Ten behoeve van de professionalisering van OP en SL is het scholingsbudget opgehoogd; dit budget wordt de afgelopen jaren ook, nagenoeg volledig, uitgeput. De scholing van het OP staat voor een belangrijk deel in het teken van de ontwikkelgroepen (ook externe ondersteuning. in het schooljaar 2017/2018 hebben we de ontwikkeling van toetsbeleid toegevoegd (hiertoe nemen we ook deel aan het actie-onderzoek Toetsing van de SHZG). We investeren verder blijvend in de professionalisering van de SL én het groeien naar gedeeld leiderschap/meer verantwoordelijkheid en betrokkenheid van meer medewerkers.

Sinds twee jaar investeren we in de begeleiding van leerlingen bij het maken van huiswerk (huiswerkklas); met ingang van schooljaar ‘17/’18 ondersteunen we via TOM (Taal op Maat) leerlingen met een meer-/ anderstalige achtergrond.

Om het personeelsbeleid van het SGHE (met name gesprekkencyclus) door te ontwikkelen en goed vorm te kunnen geven, zetten we in op uitbreiding van zaken als coaching, intercollegiale consultatie en intervisie. Ook hiervoor is het aantal “C-taakuren” uitgebreid.

Met de implementatie van het kwaliteitszorgplan werken we gestructureerd aan evaluatie en kwaliteitsverbetering.

Met enkele vaksecties wordt een plan van aanpak opgesteld om te komen tot verbetering van de CE-resultaten (bijv. klassieke talen en economie).

3. Inkomsten

De inkomsten in 2018 worden voor het belangrijkste deel bepaald door het leerlingenaantal van 1 oktober 2017.

Naast deze inkomsten ontvangen wij bekostiging van het Samenwerkingsverband in verband met passend onderwijs (in 2017/2018 opgehoogd met € 15.000,- ten behoeve van de bekostiging van 0,2 FTE schoolondersteuning) en van de gemeente een vergoeding voor de huur van een bijgebouw. Het SGHE ontvangt een bescheiden bedrag aan subsidies (1 promotiebeurs). Ten slotte zijn er de inkomsten uit de vrijwillige ouderbijdrage.

4. Uitgaven

4.1 Personeel (incl. impact functiemix op begrotingsbeleid)

+ Vormgeven kwalitatief personeelsbeleid

Het grootste aandeel in de uitgaven betreft directe en indirecte personeelskosten. Binnen de salariskosten (totaal € 4.466.000,-) gaat in 2018 5,3% naar directie, 9,6% naar OOP en 85,1% naar OP. (Opvallend: de relatief geringe omvang van directie en OOP; veel inzet C-taken bij docenten). De functiemixwaarde van het SGHE is 126. Wij zien voldoende ruimte om de komende jaren het binnen de OSZG (en lokaal met de PMR) afgesproken promotiebeleid door te voeren.

De school bekostigt in schooljaar ‘17/’18 voor enkele medewerkers een coachingstraject (in- en extern) met het oog op verbetering van hun welbevinden en functioneren.

4.2 Materieel

Er zijn weinig wijzigingen in de materiële uitgaven. Huisvestings- en energielasten zijn stabiel. De uitgaven voor het Boekenfonds zijn de afgelopen jaren, en ook nog in 2018, fors gestegen; dit heeft enerzijds te maken met de vervanging van een sterk verouderd en lang afgeschreven boekenpakket, anderzijds met de toename van digitale methodes en daarbij horende licenties.

4.3 Investerings

Voor investeringen is binnen de begroting van het SGHE de ruimte beperkt. In het laatste kwartaal van 2017 zijn voor leerlingen tachtig nieuwe laptops aangeschaft en is het schoolmeubilair van het hoofdgebouw vervangen. Deze investeringen hebben effect op de post Afschrijvingen.

Met het oog op verbetering van de PR/communicatie van de school wordt een communicatieplan gemaakt en investeren we onder andere in vernieuwing van de website en het gebruik maken van social media.

4.4 Groot onderhoud

Voor het groot onderhoud is in de begroting een bedrag opgenomen in lijn met het MJOP.

In 2018 wordt het dakterras op de vierde verdieping gerenoveerd en worden de gevelplaten van het gebouw geschilderd (begrote uitgave in totaal ca. € 60.000,-).

5. Meerjarenperspectief 2019-2021

Het meerjarenperspectief laat voor 2019 en volgende jaren nagenoeg sluitende ramingen zien. Tussentijdse evaluatie en bijstelling van het schoolplan kan leiden tot extra investeringen in school- en onderwijsontwikkeling. Voor de bekostiging hiervan kan een deel van de algemene reserves ingezet worden. Eventueel worden uitgewerkte plannen op dit terrein zichtbaar in de begroting van 2019.

6. Analyse, risico's en maatregelen

Het SGHE heeft een sluitende begroting met weinig ruimte voor grote investeringen. Het is zinvol in de nabije toekomst aandacht te hebben voor subsidiemogelijkheden op diverse terreinen en door aanvragen in te dienen en in te tekenen op projecten, onze baten te verhogen.

De positie van het SGHE in het Bossche onderwijsveld lijkt de komende jaren stabiel (marktaandeel en prognoses leerlingenaantallen). Het SGHE kan en wil jaarlijks maximaal 150 nieuwe eersteklassers toelaten.

In 's-Hertogenbosch wordt sinds enkele jaren, bij de aanmelding van nieuwe leerlingen in het VO, gewerkt met een systeem van centrale toewijzing. Doel hiervan is zoveel mogelijk leerlingen op de school van eerste keuze te plaatsen. Tot dusver hebben de Bossche VO-scholen hierin goed samengewerkt. Twee OMO-scholen hebben besloten bij de aanmelding van schooljaar '18/'19 het aantal te plaatsen leerlingen niet langer te maximeren. Het effect hiervan op de aanmelding van leerlingen is moeilijk te voorspellen. Ouders kunnen kiezen voor aanmelding op een school waar toelating gegarandeerd is. Hierdoor zou de keuze voor aanmelding op het SGHE nadelig beïnvloed kunnen worden. Het blijft in dit kader zaak aandacht te hebben voor de kwaliteit en unique sellingpoints van onze school en deze duidelijk voor het voetlicht te brengen.

4.7 OSZG-bureau

Begroting OSZG-bestuursbureau 2018

Omschrijving	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
B A T E N			
Personele bijdrage Bestuur(sbureau) scholen	229.571	260.000	290.200
Materiële bijdrage Bestuur(sbureau) scholen	110.090	100.000	106.000
Lumpsumvergoeding	339.661	360.000	396.200
Detachering scholen en andere instanties	70.000	80.000	75.000
Overige baten	3.091	0	0
Overige inkomsten	73.091	80.000	75.000
SOM DER BATEN	<u>412.752</u>	<u>440.000</u>	<u>471.200</u>
L A S T E N			
Bestuur en Toezicht	18.444	22.000	35.000
Bestuursbureau	275.726	320.000	325.000
Dotatie pers. Voorzieningen	4.085	0	1.000
Overige personeelskosten	2.071	5.500	5.700
Personele lasten	300.326	347.500	366.500
Afschrijvingen inventaris	2.277	1.500	3.000
Huurlasten	44.707	50.000	50.000
Kosten administratie en beheer	63.230	38.000	48.500
Kosten inventaris	0	1.000	1.000
Overige kosten	2.212	2.000	2.000
Overige lasten	112.426	92.500	104.500
SOM DER LASTEN	<u>412.752</u>	<u>440.000</u>	<u>471.200</u>
RESULTAAT ZIZO	<u>-414</u>	<u>27.800</u>	<u>0</u>

Toelichting Begroting 2018 Bestuursbureau

De begroting van het bestuursbureau is volledig geïntegreerd in de schoolbegrotingen via de posten Personeel Bestuursbureau/RvT en Materieel Bestuursbureau/RvT. Het exploitatieresultaat van het Bureau komt daarmee altijd op 0 uit. De begrote kosten voor het Bestuursbureau bedragen in 2018 € 396.200. Dat komt neer op 1,3% van de totale lumpsum die de scholen van het rijk ontvangen.

Naast ondersteunende activiteiten ten behoeve van het Bestuur en de Raad van Toezicht voert het Bureau ook de financiële administratie van de scholen en de consolidatie voor de Stichting uit.

Verder voeren medewerkers van het OSZG-bureau werkzaamheden uit voor de Boekenfondsen (Lexicon-G) en worden de ouderbijdragen voor de scholen financieel en administratief geregeld. Hiervoor worden de kosten direct doorbelast aan de deelnemende scholen. Voor 2018 is hiermee een bedrag van € 65.000 begroot.

Daarnaast beheert het bestuursbureau het ZiZo-fonds, een intern vereveningsfonds voor vervangingskosten. Voor 2018 zijn de bijdragen van de scholen aan dit Fonds voor een bedrag van totaal € 480.000 in de diverse schoolbegrotingen versleuteld. Aan vergoedingen aan de scholen is een zelfde bedrag begroot. Hiermee blijft de voorziening gelijk.

Mocht er bij het opmaken van de jaarrekening van de Stichting/de scholen een saldo zijn, dan wordt dit toegevoegd aan of afgetrokken van de voorziening ZiZo-fonds.

De samenstelling van het bestuursbureau is momenteel als volgt:

Financiële administratie 2.25 fte

Boekenfondsen en Ouderbijdragen 1.5 fte

De reguliere formatie - waarmee ook rekening is gehouden in de begroting - is iets hoger, nl. 4,5 fte. In verband met verwachte ontwikkelingen zoals digitalisering en strakkere administratieve procedures wordt er niet gezocht naar een uitbreiding van de vaste krachten; piekmomenten worden afgedekt met tijdelijke uitbreidingen van bestaande functies.

Het Bestuur wordt gevormd door de rector-bestuurders van de aangesloten scholen. De Raad van Toezicht bestaat momenteel uit 7 personen.

Beide instanties worden ondersteund door de bestuurssecretaris (0,7 fte) en per oktober 2017 de stafmedewerker personeelszaken (0,5 fte).